

Sprawozdanie
z działalności Rady Wykonawczej
Konferencji Dyrektorów Bibliotek Szkół Wyższych
za okres od listopada 2006 do listopada 2007

Rada Wykonawcza Konferencji Dyrektorów Bibliotek Szkół Wyższych, powołana została na kadencję 2007-2009 podczas Zjazdu Konferencji w nowym budynku Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego w listopadzie 2006 r. Na styczniowym spotkaniu, pierwszym po ukonstytuowaniu się Rady, przyjęto następujący podział zadań:

1. Narodowy Zasób Biblioteczny — Artur JAZDON,
2. Digitalizacja zbiorów — Ewa DOBRZYŃSKA-LANKOSZ, współpraca Błażej Feret,
3. Współpraca z narodowym katalogiem centralnym — Danuta KONIECZNA, współpraca Ewa Dobrzyńska-Lankosz,
4. Zagadnienia związane z ustawodawstwem (w tym prawo autorskie, finansowanie bibliotek) — Marta KĘSIK, współpraca Ewa Dobrzyńska-Lankosz, Błażej Feret
5. Import czasopism naukowych, konsorcja „dostępowe” do e-czasopism i e-książek — Jolanta STĘPNIAK, współpraca Henryk Szarski,
6. Standaryzacja działalności bibliotek (w tym: badania porównawcze, statystyka GUS) — Artur JAZDON,
7. Współpraca z ośrodkami kształcenia w profilowaniu programów studiów — Danuta KONIECZNA,
8. Formuła KDBSW — Ewa DOBRZYŃSKA-LANKOSZ, współpraca Henryk Szarski
9. Prowadzenie strony domowej — Anna SOKOŁOWSKA-GOGUT,
10. Utrzymywanie listy dyskusyjnej — Jolanta STĘPNIAK.

W okresie sprawozdawczym Rada Wykonawcza kontynuowała szereg działań podejmowanych w poprzedniej kadencji, w tym zmierzających do zmiany wprowadzonych przez nową ustawę *Prawo o szkolnictwie wyższym* zapisów. Budzące szczególne emocje w środowisku pracowników bibliotek szkół wyższych zapisy, dotyczące wymiaru urlopów dla starszych bibliotekarzy i kustoszy, a także zapisy określające tryb „zatrudniania”, a nie powoływania dyrektorów bibliotek — zostały odmiennie zinterpretowane w poszczególnych uczelniach, co wywołało dyskusję w środowisku i było podstawą do przekazania do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego opracowanego przez Radę projektu zmian. Przygotowano także opinię wskazującą na niekonsekwencje i błędy w projekcie *Rozporządzenia MNiSW w sprawie warunków wynagradzania*. Niestety w obu przypadkach działania te były nieskuteczne.

Do pozytywnych efektów poczynań Rady należy natomiast zaliczyć uwzględnienie przez MNiSW w *Rozporządzeniu w sprawie zasad podziału dotacji z budżetu państwa dla uczelni publicznych i niepublicznych* bibliotekarzy dyplomowanych zatrudnionych w uczelni, w grupie nauczycieli akademickich liczonych przy podziale dotacji dydaktycznej. Tym samym może wzrosnąć ranga bibliotekarzy dyplomowanych na uczelni oraz zainteresowanie pracodawcy w stwarzaniu warunków do uzyskiwania tych kwalifikacji.

Wspólnie z SBP ponownie wystąpiono do Ministra Finansów w sprawie utrzymania zerowej stawki VAT na książki. Działania te uzyskały wsparcie MNiSW, o które zabiegała Rada Wykonawcza. MF wyjaśniło, że wprowadzenie od 2008 r. wyższej stawki VAT wynika z ustaleń Traktatu Akcesyjnego. Polska będzie zabiegać o przedłużenia derogacji przyznanych nowym państwom członkowskim. Ostateczne decyzje nie zostały jeszcze podjęte.

Rada Wykonawcza podejmowała też różnorodne działania, których nadrzędnym celem było: określenie zasad pozwalających na porównanie potencjału i efektywności funkcjonowania bibliotek uczelnianych, oraz wykorzystania tych wskaźników w ocenie i bieżącym funkcjonowaniu uczelni. Nie udało się w tym zakresie w pełni osiągnąć planowanych rezultatów — tj. MNiSW ostatecznie nie uwzględniło w algorytmie podziału dotacji dydaktycznej tzw. wskaźnika bibliotecznego zaproponowanego przez Zespół kierowany przez dr Artura Jazdona.

Efektom prac nad „wskaźnikiem bibliotecznym” są przygotowania do modyfikacji formularza GUS, w zakresie sprawozdawczości dotyczącej bibliotek szkół wyższych — rezultaty tych prac będą Państwu prezentowane sukcesywnie w miarę ich postępu (Zespół rozpoczął pracę we wrześniu).

Udało się również doprowadzić do spotkania z przedstawicielami redakcji *Perspektyw i Rzeczpospolitej* przygotowującymi wspólnie rankingi uczelni. Po ożywionej dyskusji wewnątrz Zespołu i prezentacji jej wyników na forum Konferencji, zaproponowano redakcjom opracowane przez Zespół zasady oceny bibliotek, do wykorzystania w rankingach uczelni. Przedstawiciele redakcji zobowiązali się zaprezentować materiały członkom kapituły rankingu.

Ostatnia wersja stanowi pewien consensus pomiędzy propozycjami czasami dość odbiegającymi od siebie, w którym starano się uwzględnić właściwości i cechy bardzo zróżnicowanej grupy bibliotek uczelnianych. Największą dyskusję wzbudzało uwzględnianie lub nie wpływów z eo.

Do projektu „Analiza Funkcjonowania Bibliotek Naukowych w Polsce” do listopada 2007 przystąpiło 88 bibliotek. Liczba bibliotek zainteresowanych ankietami wzrasta każdego roku. Ankiety za rok 2005 nadesłało 41 bibliotek (stan na 31 grudnia 2006 r.). Dla porównania – za rok 2002 ankiety nadesłało tylko 17 bibliotek. Wypełnione ankiety stały się przyczynkiem do opracowania analiz porównawczych własnych bibliotek z innymi oraz do opracowania interesujących analiz zbiorczych umieszczonych na stronie domowej projektu.

Zgodnie z sugestiami współpracujących analizatorów, w roku akademickim 2006/2007 projekt udoskonalono dodając lub modyfikując niektóre punkty oraz przypisy w celu ujednolicenia danych statystycznych.

Wypracowanie uniwersalnych wskaźników funkcjonowania polskich bibliotek naukowych poprzedzać musi długoletni okres badań porównawczych oraz zaproszenie do współpracy większej ilości

bibliotek. W tym celu w minionym roku akademickim zorganizowano w Bibliotece Politechniki Krakowskiej warsztaty dla bibliotek uczelni technicznych zachęcające do aktywnego udziału w projekcie.

Istnieje zainteresowanie grupy dyrektorów stworzeniem w Analizie mechanizmów, które pozwoliłyby na dokonywanie porównań danych i wskaźników pomiędzy określonymi bibliotekami.

Z uwagi na mnogość poczynań w zakresie parametryzacji oceny bibliotek szkół wyższych, problematyka ta będzie przedmiotem dalszych prac i zapewne dyskusji na forum Konferencji także w następnym roku.

Rada Wykonawcza na bieżąco reagowała na wiele pojawiających się problemów, w tym:

- wypracowała stanowisko Konferencji w sprawie Uczelnianych Systemów Obsługi Studentów (USOS),
- wypowiedziała się w sprawie odstąpienia Biblioteki Narodowej od współpracy przy tworzeniu katalogu NUKAT;
- przygotowała opinię dla MNiSW nt. Programu rozwoju infrastruktury informatycznej na lata 2007-2013, którą częściowo uwzględniono w ostatecznym zapisie Programu, dzięki czemu stworzone zostały warunki do ubiegania się o dofinansowanie tworzonych bibliotek cyfrowych.
- uczestniczy w pracach nad nowelizacją Ustawy o bibliotekach;
- podjęła inicjatywę (i uzyskała akceptację KRASP) archiwizacji w bibliotekach cyfrowych szkół wyższych wydawnictwa KRASP *Kodeks: Dobre praktyki w szkołach wyższych*, co pozwoli na lepszą jego dostępność i promocję w środowisku naukowym;
- wzięła udział w opracowaniu dla Krajowej Rady Bibliotecznej *Uwag o stanie bibliotek naukowych*;
- podejmowała działania interwencyjne i wyrażała opinię zarówno w ogólnych sprawach dotyczących np. urlopów dla st. bibliotekarzy i kustoszy, jak też przy wyjaśnianiu indywidualnych spraw pracowników bibliotek szkół wyższych.

Oprócz wymienionych inicjatyw przedstawiciele Rady Wykonawczej uczestniczyli w wielu spotkaniach, których celem było prezentowanie najważniejszych kierunków działania i potrzeb naszego środowiska. Na specjalne podkreślenie zasługuje tu:

marzec — udział w spotkaniu środowisk bibliotekarskich organizowanym dorocznie przez SBP, którego celem jest prezentacja problemów środowiska. Na tym forum podejmowane są takie wspólne przedsięwzięcia jak apel do władz w sprawie podjęcia starań o utrzymanie „0” stawki VAT na książki; podjęcie działań w sprawie zmiany *Ustawy o bibliotekach*, czy działań w celu doprecyzowania warunków organizacji i ochrony NZB itd.;

marzec — z inicjatywy Rady odbyło się spotkanie z przedstawicielami Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej, podczas którego dyskutowano o stworzeniu nowego programu Fundacji dedykowanego bibliotekom; prace nad takim programem są w toku;

kwiecień — odbyło się spotkanie z Dyrektorem Departamentu Spraw Pracowników Szkolnictwa Wyższego. Efektem tego spotkania było zauważenie potrzeb środowiska bibliotek uczelnianych. Ostatecznie nasze postulaty dotyczące rozporządzenia płacowego uznano za słuszne (z wyjątkiem przyznania kustoszom prawa do XVII kategorii zaszeregowania) i obiecano ich uwzględnienie przy kolejnej nowelizacji;

maj — konferencja prasowa inaugurująca doroczny Tydzień Bibliotek, organizowany przez SBP, poświęcona była w tym roku problemom bibliotek naukowych, Przewodnicząca Rady Wykonawczej przedstawiła w ogólnym zarysie stan bibliotek szkół wyższych, a koleżanki z Biblioteki Uniwersytetu Gdańskiego (Ewa Chrzan) i Biblioteki Głównej Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego (Danuta Konieczna) prezentowały nowe budynki swoich bibliotek (listy gratulacyjne z okazji otwarcia każdej z bibliotek w nowych gmachach Rada przekazała w marcu i październiku 2007 podczas uroczystości zorganizowanych przez obie Uczelnie);

lipiec — podczas dnia polskiego na dorocznej konferencji LIBER, która odbyła się w 2007 roku w Warszawie przedstawiciele Rady Wykonawczej mówili o bibliotekach szkół wyższych i naszej współpracy w ramach Konferencji oraz o tendencjach rozwoju technologii informacyjnej i warunkach ich wdrażania w bibliotekach;

wrzesień — udział przedstawiciela Rady Wykonawczej na spotkaniu Konferencji Dyrektorów Wojewódzkich Bibliotek Publicznych w Zielonej Górze i prezentacja stanu prac nad nowelizacją *Ustawy o bibliotekach*, a także udział w dyskusji nad oczekiwaniami środowiska i potrzebami w zakresie proponowanych zmian;

październik — udział w jubileuszu 90-lecia SBP i 80-lecia Przeglądu Bibliotecznego (przesłano listy gratulacyjne); Przewodnicząca Konferencji wzięła udział w panelu dyskusyjnym dotyczącym perspektyw bibliotek organizowanym w ramach towarzyszącej obchodom konferencji *Przyszłość bibliotek w Polsce*; podczas VI Forum SBP, które poprzedziło konferencję, sekretarz Rady zaprezentował materiały do dyskusji nad nowelizacją *Ustawy o bibliotekach*.

W celu uporządkowania spraw organizacyjnych Konferencji Rada Wykonawcza podjęła inicjatywę opracowania nowego Regulaminu Konferencji, którego tekst będzie dyskutowany podczas tegorocznego zjazdu.

Tradycyjnie już najaktywniej członkowie Konferencji uczestniczyli w wymianie opinii i dyskusjach na forum naszej listy konferencji (np. na temat urlopów, wypożyczeń międzybibliotecznych i wymiany międzybibliotecznej) — wszystkim aktywnym jej uczestnikom Rada składa podziękowania za współpracę.

Opracowała Rada Wykonawcza
23.10.2007 r.